Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0136

Δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας: η ραχοκοκαλιά του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Ιουνίου 2025 σχετικά με τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας: η ραχοκοκαλιά του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ (2025/2006(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 194,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2020, με τίτλο «Ενέργεια για μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία: Στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος» (COM(2020)0299),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2023, με τίτλο «Δίκτυα, ο κρίκος που λείπει — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα» (COM(2023)0757),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, του Ιανουαρίου του 2025, με τίτλο «Investment needs of European energy infrastructure to enable a decarbonised economy» (Επενδυτικές ανάγκες των ευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών για την απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές)[1],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Action Plan for Affordable Energy: Unlocking the true value of our Energy Union to secure affordable, efficient and clean energy for all Europeans» (Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια: αξιοποίηση της πραγματικής αξίας της

---

1 Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, Artelys, LBST, Trinomics, Finesso, A. et al., *Investment needs of European energy infrastructure to enable a decarbonised economy – Final report* (Επενδυτικές ανάγκες των ευρωπαϊκών υποδομών ενέργειας για μια απανθρακοποιημένη οικονομία – Τελική έκθεση), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025.

Ενεργειακής Ένωσής μας για την εξασφάλιση οικονομικά προσιτής, αποδοτικής και καθαρής ενέργειας για όλους τους Ευρωπαίους) (COM(2025)0079),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση» (COM(2025)0085),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2025, με τίτλο «Βιομηχανικό σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία» (COM(2025)0095),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014[1] (κανονισμός ΜΣΕ),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013[2] (κανονισμός ΔΕΔ-Ε),

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας[4],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας

---

1 ΕΕ L 249 της 14.7.2021, σ. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj.
2 ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj.
3 ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj.
4 ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj.

(ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου[1] (οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές),

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2024/1275 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (αναδιατύπωση)[2],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2024/1711 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1747 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης[4] (κανονισμός EMD),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5], ο οποίος αντανακλά τις επιδιώξεις διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα «Ανάπτυξη βιώσιμων υποδομών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας», όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας κατά τη σύνοδό του στις 30 Μαΐου 2024,

---

1 ΕΕ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.
2 ΕΕ L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj.
3 ΕΕ L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj.
4 ΕΕ L, 2024/1747, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj.
5 ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2020 σχετικά με μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση της αποθήκευσης ενέργειας[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Μαΐου 2021 σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την ενοποίηση των ενεργειακών συστημάτων[2],

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) του Ιανουαρίου 2023 με τίτλο «Electricity Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe» (Μεθοδολογίες τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη),

– έχοντας υπόψη την έκθεση του ACER της 19ης Δεκεμβρίου 2023 με τίτλο «Demand response and other distributed energy resources: what barriers are holding them back?» (Απόκριση ζήτησης και άλλοι κατανεμημένοι ενεργειακοί πόροι: ποιοι φραγμοί λειτουργούν ανασταλτικά;),

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ), του Απριλίου του 2025, με τίτλο «Bidding Zone Review of the 2025 Target Year» (Επανεξέταση ζωνών προσφοράς για το έτος-στόχο 2025)[3],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (A10-0091/2025),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας είναι απαραίτητα για να επιτύχει η Ένωση τη μετάβασή της σε καθαρές μορφές ενέργειας και να παρέχει ανανεώσιμη ενέργεια, στηρίζοντας παράλληλα την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανεπάρκειες και η έλλειψη πλήρους ολοκλήρωσης επηρεάζουν αρνητικά τις τιμές της ενέργειας για τους καταναλωτές και τις εταιρείες·

---

1 ΕΕ C 371 της 15.9.2021, σ. 58.
2 ΕΕ C 15 της 12.1.2022, σ. 45.
3 Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ), «Bidding Zone Review of the 2025 Target Year» (Επανεξέταση της ζώνης προσφοράς του έτους-στόχου 2025), Απρίλιος 2025, https://eepublicdownloads.blob.core.windows.net/public-cdn-container/clean-documents/Network%20codes%20documents/NC%20CACM/BZR/2025/Bidding_Zone_Review_of_the_2025_Target_Year.pdf.

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι, υπό το πρίσμα της αυξανόμενης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις και έργα αναβάθμισης, καθώς και ρυθμιστική εποπτεία, για την αύξηση της δυναμικότητας για τη διασυνοριακή και εθνική μεταφορά και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών, διασφαλίζοντας ένα ευέλικτο, πιο αποκεντρωμένο, ψηφιοποιημένο και ανθεκτικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεπαρκής συνδεσιμότητα και οι συμφορήσεις των δικτύων συγκαταλέγονται στους κύριους λόγους για τους οποίους η ΕΕ δεν μπορεί να επωφεληθεί πλήρως από τις σημαντικές εγκατεστημένες δυναμικότητες της αιολικής και της ηλιακής ενέργειας, έτσι ώστε να διασφαλίσει οικονομικά προσιτές τιμές για τα νοικοκυριά και τη βιομηχανία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη ισχυρής διασύνδεσης μεταξύ περιφερειών με διαφορετικά φυσικά και κλιματικά χαρακτηριστικά οδηγεί στην υπερπαραγωγή ενέργειας και σε διοικητικό περιορισμό της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε ορισμένες περιφέρειες, ενώ άλλες περιφέρειες αντιμετωπίζουν ανεπαρκή εφοδιασμό και υψηλές τιμές·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς (ΔΣΜ) είναι απαραίτητοι για την ενσωμάτωση των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο της ΕΕ, ιδίως εκείνων οι οποίες συνδέονται με περισσότερες από μία αγορές· λαμβάνοντας υπόψη ότι, εάν οι ΔΣΜ δεν παράσχουν τη συμφωνηθείσα δυναμικότητα του δικτύου, θα πρέπει να καταβάλλεται αποζημίωση στους φορείς ανάπτυξης για την απώλεια εξαγωγικής δυναμικότητας, η οποία χρηματοδοτείται από τα έσοδα συμφόρησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποζημίωση αυτή θα πρέπει να κατανέμεται δίκαια μεταξύ των ΔΣΜ και να ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων και της μεγιστοποίησης του διασυνοριακού εμπορίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό επισημαίνει τη σημασία της διατήρησης μιας λειτουργικής ραχοκοκαλιάς διασύνδεσης, καθώς οι αστοχίες στη δυναμικότητα των γραμμών διασύνδεσης μπορεί να επιφέρουν έξοδα τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους ΔΣΜ·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρώπη θα επιτύχει τους στόχους της για απανθρακοποίηση μόνο εάν υπάρχει συντονισμένη, πανευρωπαϊκή προσέγγιση στον σχεδιασμό των συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα συνδέει τα σύνορα, τους τομείς και τις περιφέρειες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σχεδιασμός των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να συντονίζεται ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική ανάπτυξη του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ δημιουργήθηκε για μια οικονομία του 20ού αιώνα που βασίζεται στην κεντρική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα

και πρέπει να εκσυγχρονιστεί ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας ψηφιοποιημένης οικονομίας με αυξημένα επίπεδα εξηλεκτρισμού και υψηλότερο μερίδιο αποκεντρωμένων και μεταβλητών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διασυνοριακές γραμμές διασύνδεσης και οι υποδομές δικτύου μεταφοράς και διανομής είναι ζωτικής σημασίας για την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη μείωση του κόστους για τους Ευρωπαίους καταναλωτές και την αύξηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έργα δικτύου σε επίπεδο διανομής είναι ήδη επιλέξιμα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» για τον τομέα της ενέργειας (CEF-E)· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι μόνο ένα μικρό μερίδιο έχει διατεθεί σε δίκτυα διανομής στο πλαίσιο του πλέον πρόσφατου καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ)· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μηχανισμός CEF-E θα πρέπει να αντικατοπτρίζει καλύτερα τον ρόλο των δικτύων διανομής για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΕΔΔΣΜ-ηλ έχει υπολογίσει ότι μια επένδυση ύψους 13 δισεκατομμυρίων EUR ετησίως έως το 2050 μπορεί να μειώσει τα έξοδα του συστήματος κατά 23 δισεκατομμύρια EUR ετησίως·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση είναι θεμελιώδης αρχή της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ και είναι νομικά δεσμευτική· σημειώνει ότι η ορθή εφαρμογή αυτής της αρχής θα μειώσει σημαντικά την κατανάλωση ενέργειας, μειώνοντας έτσι την ανάγκη για επενδύσεις σε δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και γραμμές διασύνδεσης·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διατήρηση σε ισορροπία του τριπτύχου της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ που συνίσταται στη βιωσιμότητα, την ασφάλεια του εφοδιασμού και την οικονομική προσιτότητα είναι καίριας σημασίας για την επιτυχή ενεργειακή μετάβαση και για ένα αξιόπιστο ευρωπαϊκό ενεργειακό σύστημα·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σχεδιασμός του δικτύου ενέργειας είναι μια μακροπρόθεσμη διαδικασία που συνδέεται στενά με την επενδυτική σταθερότητα·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανάγκες ευελιξίας του συστήματος ενέργειας αναμένεται να διπλασιαστούν έως το 2030 υπό το πρίσμα του αυξημένου μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· λαμβάνοντας υπόψη, επομένως, ότι η ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης είναι ζωτικής σημασίας για τη σταθερότητα του δικτύου· λαμβάνοντας υπόψη ότι μεμονωμένοι πολίτες, επιχειρήσεις και κοινότητες που συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ενδέχεται να αποφέρουν πολλαπλά οφέλη στα δίκτυα, όπως

ενισχυμένη αποδοτικότητα του συστήματος, ανθεκτικότητα, βελτιστοποίηση των επενδύσεων, βελτιωμένη κοινωνική αποδοχή και χαμηλότερο ενεργειακό κόστος· λαμβάνοντας υπόψη ότι σοβαρές καθυστερήσεις και ασυνέπειες στην εφαρμογή των υφιστάμενων διατάξεων της ΕΕ σχετικά με την ενέργεια των πολιτών, την ευελιξία της ζήτησης και τις λειτουργίες έξυπνων δικτύων εξακολουθούν να αποτελούν πηγή ανησυχίας·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που η ανακύκλωση καλύπτει μεταξύ 40 % και 55 % των αναγκών της Ευρώπης σε αλουμίνιο και χαλκό, πρέπει να εξεταστούν περαιτέρω μέτρα για την επέκταση της ικανότητας ανακύκλωσης, της συλλογής αποβλήτων και της αποδοτικότητας της αλυσίδας εφοδιασμού·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου με τίτλο «Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ασφάλεια των καλωδίων» τονίζει τη σημασία της διασφάλισης του ασφαλούς εφοδιασμού με ανταλλακτικά καλωδίων και της προμήθειας αποθεμάτων βασικών υλικών και εξοπλισμού·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γενική διακοπή λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας που σημειώθηκε στην Ιβηρική Χερσόνησο και σε τμήματα της Γαλλίας στις 28 Απριλίου 2025, μεταξύ άλλων, κατέδειξε πόσο σημαντικό είναι να αυξηθεί η ανθεκτικότητα του ενεργειακού δικτύου, διασφαλίζοντας ότι πραγματοποιείται σωστή συντήρηση, φύλαξη και διατηρείται συνεχώς ισορροπία, μεταξύ άλλων μέσω ευέλικτων υπηρεσιών συστήματος και ενισχυμένων διασυνοριακών διασυνδέσεων, ώστε να είναι δυνατή μια ευέλικτη ανάκαμψη σε περίπτωση βλάβης του συστήματος·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαχειριστές συστημάτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο έχουν σημαντικές αρμοδιότητες, ιδίως στον τομέα της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα καθήκοντα ρυθμιστικού χαρακτήρα θα πρέπει να εκτελούνται από ρυθμιστικούς οργανισμούς που ενεργούν προς το δημόσιο συμφέρον· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι, παράλληλα με αυτές τις αρμοδιότητες, ο ενισχυμένος ρόλος των ρυθμιστικών αρχών και του ACER στις διαδικασίες σχεδιασμού μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση ελλείψεων, όπως ο τρέχων σχεδιασμός του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων του ΕΔΔΣΜ-ηλ, όπως προσδιορίζονται στην έκθεση παρακολούθησης του δικτύου· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μολονότι αναγνωρίζει τις αρμοδιότητες των ΔΣΜ όσον αφορά την κατάρτιση αυτών των σεναρίων, η έγκαιρη συμμετοχή του ACER στη διαδικασία κατάρτισης θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση ότι τηρούνται οι κατευθυντήριες γραμμές για την κατάρτιση των σεναρίων σύμφωνα με τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη της διασύνδεσης θα συμβάλει στην περαιτέρω ολοκλήρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, η οποία εκτός του ότι αυξάνει την ευελιξία και την ανθεκτικότητα του συστήματος, απελευθερώνει και οικονομίες κλίμακας στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

Κ. λαμβάνει υπόψη ότι το εργατικό δυναμικό στον τομέα της ενέργειας θα χρειαστεί να αυξηθεί κατά 50 % για την ανάπτυξη των απαιτούμενων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τεχνολογιών δικτύου και τεχνολογιών ενεργειακής απόδοσης[1]·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας της ΕΕ, συγκεντρώνοντας το 99 % των επιχειρήσεων, παρέχοντας θέσεις εργασίας σε περισσότερους από 85 εκατομμύρια πολίτες της ΕΕ και παράγοντας περισσότερο από το 58 % του ΑΕΠ της ΕΕ·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυξανόμενη αποκεντρωμένη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και η ανταπόκριση στη ζήτηση είναι σημαντικές για τη μείωση της εξάρτησης από την κεντρική παραγωγή, η οποία μπορεί εύκολα να αποτελέσει στόχο φυσικών απειλών ή κυβερνοαπειλών, ή να υπονομευθεί από συμβάντα που σχετίζονται με το κλίμα·

1. καλεί τα κράτη μέλη να διερευνήσουν πλήρως, να βελτιστοποιήσουν, να εκσυγχρονίσουν και να επεκτείνουν τη δυναμικότητα του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και της διανομής· θεωρεί ότι τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας είναι το κεντρικό στοιχείο της μετάβασης σε μια ανταγωνιστική οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050, η οποία θα μπορεί να αντεπεξέρχεται σε μεγάλους όγκους τεχνολογιών μεταβλητών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή/και σε εξελισσόμενες πηγές ζήτησης που προκύπτουν από τα αυξημένα επίπεδα εξηλεκτρισμού και την πρόοδο των ψηφιακών τεχνολογιών· σημειώνει το προνόμιο των κρατών μελών να καθορίζουν το δικό τους ενεργειακό μείγμα·

---

[1] Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2025, με τίτλο «Μια Ένωση Δεξιοτήτων» (COM(2025)0090).

2. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, τον ACER, τον φορέα ΔΣΔ της ΕΕ[1] και το ΕΔΔΣΜ-ηλ[2] να υλοποιήσουν χωρίς καθυστέρηση τα μέτρα του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα, το σχέδιο δράσης για την οικονομικά προσιτή ενέργεια, τη μεταρρύθμιση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ και την οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·

3. επισημαίνει ότι η ολοκλήρωση της ενοποίησης της αγοράς ενέργειας της ΕΕ θα εξοικονομήσει έως και 40 δισ. EUR ετησίως και ότι η αύξηση των διασυνοριακών συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας κατά 50 % θα μπορούσε να αυξήσει το ετήσιο ΑΕΠ της Ένωσης κατά 0,1 %[3]·

Η σημασία των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας για την ευρωπαϊκή ενεργειακή μετάβαση

4. χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής για τα δίκτυα[4]· υπογραμμίζει την αναμενόμενη αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά 60 % έως το 2030, την αυξανόμενη ανάγκη να ενσωματωθεί στο δίκτυο μεγάλο μερίδιο ισχύος από μεταβλητές ανανεώσιμες πηγές και την ανάγκη να προσαρμοστούν τα δίκτυα σε ένα πιο αποκεντρωμένο, πιο ψηφιοποιημένο και πιο ευέλικτο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων της βελτιστοποίησης των λειτουργιών συστήματος και της πλήρους αξιοποίησης των τοπικών πόρων ευελιξίας, της απόκρισης στη ζήτηση και των λύσεων αποθήκευσης ενέργειας για τη συμπλήρωση των αγορών χονδρικής και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του δικτύου, με αποτέλεσμα πρόσθετη διασυνοριακή δυναμικότητα 23 GW έως το 2025 και επιπλέον δυναμικότητα της τάξης των 64 GW έως το 2030· σημειώνει ότι πάνω από το 40 % των δικτύων

---

1 Ο φορέας ΔΣΔ της ΕΕ είναι φορέας τεχνικής εμπειρογνωσίας και ένωση διαχειριστών συστημάτων διανομής (ΔΣΔ) που έχει εξουσιοδοτηθεί από τον κανονισμό για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ((ΕΕ) 2019/943) να προωθεί τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και να διευκολύνει την ενεργειακή μετάβαση.

2 Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ) είναι η ένωση για τη συνεργασία των ευρωπαϊκών διαχειριστών των συστημάτων μεταφοράς (ΔΣΜ).

3 Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), IMF Staff Background Note on EU Energy Market Integration (Ενημερωτικό σημείωμα του ΔΝΤ σχετικά με την ενοποίηση της ενεργειακής αγοράς της ΕΕ), 16 Ιανουαρίου 2025, όπως περιλαμβάνεται στο ενημερωτικό σημείωμα του Συμβουλίου της 17ης Ιανουαρίου 2025 σχετικά με την ενοποίηση της ενεργειακής αγοράς της ΕΕ: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5438-2025-INIT/en/pdf.

4 Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2023, με τίτλο «Δίκτυα, ο κρίκος που λείπει — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα» (COM(2023)0757).

διανομής της Ένωσης είναι ηλικίας άνω των 40 ετών και πρέπει να εκσυγχρονιστούν[1]·

5. επαναλαμβάνει ότι, έως το 2030, η Ένωση πρέπει να επενδύσει περίπου 375 έως 425 δισεκατομμύρια EUR σε δίκτυα διανομής και συνολικά 584 δισεκατομμύρια EUR σε δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας[2], συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών γραμμών διασύνδεσης και της προσαρμογής των δικτύων διανομής στην ενεργειακή μετάβαση·

6. σημειώνει με ανησυχία ότι το 2023 το κόστος διαχείρισης της συμφόρησης του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ ανήλθε σε 4,2 δισεκατομμύρια EUR[3] και εξακολουθεί να αυξάνεται, και ότι ο περιορισμός αποτελεί εμπόδιο για την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· σημειώνει ότι ο αριθμός αυτός δεν περιλαμβάνει το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας· τονίζει ότι η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές περιορίστηκε κατά σχεδόν 30 TWh το 2023 σε αρκετά κράτη μέλη λόγω ανεπαρκούς δυναμικότητας του δικτύου· σημειώνει, περαιτέρω, την απότομη αύξηση του ετήσιου αριθμού ωρών αρνητικών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες αυξήθηκαν από 154 το 2018 σε 1 031 τον Σεπτέμβριο του 2024[4], κυρίως λόγω της συμφόρησης του δικτύου στα σύνορα και της έλλειψης επαρκούς αποθήκευσης, ευελιξίας και απόκρισης ζήτησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ώστε να ισορροπήσει προσωρινά η προσφορά ηλεκτρικής ενέργειας από μεταβλητές ανανεώσιμες πηγές με τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας· τονίζει ότι η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων θα μπορούσε να συμβάλει στην απορρόφηση της πλεονάζουσας προσφοράς, μεγιστοποιώντας έτσι τη χρήση της υπάρχουσας υποδομής δικτύων, αλλά ότι τα υφιστάμενα πλαίσια της αγοράς και τα ρυθμιστικά πλαίσια συχνά δεν παρέχουν επαρκή κίνητρα για την επίτευξη αυτού του στόχου·

7. επισημαίνει ότι η αδυναμία εκσυγχρονισμού και επέκτασης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, παράλληλα με την ταχεία ανάπτυξη των μεγάλων ποσοτήτων ενέργειας από μεταβλητές ανανεώσιμες πηγές που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της, έχει οδηγήσει και θα συνεχίσει να οδηγεί σε υψηλό βαθμό

---

1 ό.π.

2 ό.π.

3 Έκθεση παρακολούθησης της αγοράς του ACER για το 2024 με τίτλο «Transmission capacities for cross-zonal trade of electricity and congestion management in the EU» (Δυναμικότητες μεταφοράς για τη διαζωνική ανταλλαγή ηλεκτρικής ενέργειας και τη διαχείριση της συμφόρησης στην ΕΕ), 3 Ιουλίου 2024.

4 Έκθεση παρακολούθησης της αγοράς του ACER για το 2024 με τίτλο «Key developments in EU electricity wholesale markets» (Βασικές εξελίξεις στις αγορές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ), 20 Μαρτίου 2024.

περιστολής παραγωγής (εντολή να περιοριστεί η παραγόμενη ποσότητα)· πιστεύει ότι η περιστολή παραγωγής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία προκαλείται από τη συμφόρηση του δικτύου και την περικοπή, αποτελεί απαράδεκτη σπατάλη υψηλής αξίας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και χρημάτων· καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο της επικείμενης δέσμης μέτρων της για τα δίκτυα, να καθορίσει μια στρατηγική της ΕΕ για τη σημαντική μείωση της περιστολής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

8. επισημαίνει τον ρόλο των ευφυών δικτύων στη βελτίωση της διαχείρισης της συμφόρησης και στη βελτιστοποίηση της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· τονίζει τη συμβολή τους στην ευελιξία του δικτύου με την ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων που διευκολύνουν την απόκριση από την πλευρά της ζήτησης και τη συλλογική ιδιοκατανάλωση· υπογραμμίζει ότι η καλύτερη διαχείριση των δικτύων ενισχύει την ενεργειακή ανθεκτικότητα, μειώνει τις περικοπές και διασφαλίζει την προσφορά σε περιόδους κορύφωσης της ζήτησης·

9. επισημαίνει ότι η υποδομή του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί προτεραιότητα για την επίτευξη της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ και των στόχων της για το κλίμα και την ενέργεια· σημειώνει τη δέσμευση της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία για τον εξηλεκτρισμό με βασικό δείκτη επιδόσεων ποσοστό εξηλεκτρισμού 32 % για το σύνολο της οικονομίας έως το 2030, γεγονός που θα απαιτούσε σημαντική και συνεχή επικαιροποίηση και ανάπτυξη δικτύων· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι καθυστερήσεις κατά την ανταπόκριση σε αιτήματα για σύνδεση με τα δίκτυα έχουν ως αποτέλεσμα βραδύτερο ρυθμό εξηλεκτρισμού, ακόμη και σε κράτη μέλη όπου η παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές αυξάνεται ραγδαία·

10. επισημαίνει, ειδικότερα, τον καίριο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ενεργειακές κοινότητες στη στήριξη των τοπικών οικονομιών· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι ενεργειακές κοινότητες και οι μικρότεροι φορείς εκμετάλλευσης αντιμετωπίζουν δυσανάλογους φραγμούς όσον αφορά την πρόσβαση στο δίκτυο και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση δικτύου λόγω ρυθμιστικών εμποδίων και περιορισμένων πόρων· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη που υστερούν σε αυτόν τον τομέα να εφαρμόσουν πλήρως τις διατάξεις της δέσμης μέτρων για την καθαρή ενέργεια, της δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 % και της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενδυναμώνοντας τους πολίτες, τους δήμους, τις ΜΜΕ και τις εταιρείες ώστε να συμμετέχουν ενεργά στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως με την ανάπτυξη ευνοϊκών πλαισίων για τις κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την προώθηση συστημάτων κοινής χρήσης ενέργειας· ζητεί η χρηματοδότηση που παρέχεται για το δίκτυο σε ενωσιακό και εθνικό

επίπεδο να λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των έργων που προωθούνται από τις ενεργειακές κοινότητες·

Καθεστώς ρύθμισης και προκλήσεις

11. είναι πεπεισμένο ότι η ρυθμιστική σταθερότητα αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποδέσμευση ιδιωτικών επενδύσεων στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας και, όπου είναι εφικτό, τη διευκόλυνση του οικονομικά προσιτού εξηλεκτρισμού της οικονομίας της ΕΕ και επαναλαμβάνει την ανάγκη να εφαρμοστεί η ήδη εγκριθείσα νομοθεσία πριν από την αξιολόγηση πιθανών νέων αναθεωρήσεων·

12. υπογραμμίζει ότι ο σχεδιασμός ενοποιημένου δικτύου σε όλους τους τομείς σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο θα οδηγήσει σε αύξηση της αποδοτικότητας του συστήματος και σε μείωση του κόστους· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εργαστούν για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό και να διασφαλίσουν ότι τα σχέδια ανάπτυξης δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας ευθυγραμμίζονται με τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) για την περίοδο 2021-2030 για όλα τα επίπεδα τάσης· σημειώνει ότι ένα ενισχυμένο πλαίσιο διακυβέρνησης θα συμβάλει στη διασφάλιση της ευθυγράμμισης μεταξύ των σχεδίων ανάπτυξης δικτύων και των στόχων πολιτικής σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο· αναγνωρίζει ότι, ενώ τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τις συνεισφορές τους στους στόχους της ΕΕ μέσω των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ), δεν υπάρχει επί του παρόντος αντίστοιχη υποχρέωση για τους ΔΣΜ να υποβάλλουν εκθέσεις συστηματικά σε επίπεδο ΕΕ·

13. υπογραμμίζει ότι ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε και τα έργα κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος (ΕΑΕ) αποτελούν ισχυρά εργαλεία για την ανάπτυξη των διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών της Ένωσης· εκφράζει τη λύπη του για τις ελλείψεις του τρέχοντος 10ετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων (ΔΠΑΔ) για τις ευρωπαϊκές υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα τα επενδυτικά συμφέροντα να υπολείπονται των διασυνοριακών αναγκών[1], και για το γεγονός ότι ο σχεδιασμός του δικτύου δεν αξιοποιεί πλήρως τις διασυνοριακές και διατομεακές αποταμιεύσεις[2]· εκφράζει επίσης τη λύπη του για τις καθυστερήσεις όσον αφορά την ολοκλήρωση των ΕΚΕ· παροτρύνει την Επιτροπή να θεσπίσει πιο συντονισμένο, μακροπρόθεσμο και διατομεακό σχεδιασμό προκειμένου να επιτευχθούν οι σχετικές

---

1 Έκθεση παρακολούθησης του ACER για το 2024, «Electricity Infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system» (Ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας για τη στήριξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου ενεργειακού συστήματος), 16 Δεκεμβρίου 2024, σ. 17.

2 ό.π.

εξοικονομήσεις και τα σχετικά οφέλη σε ολόκληρη την ΕΕ· επισημαίνει ότι ένας τέτοιος συντονισμένος σχεδιασμός θα μπορούσε να τροφοδοτήσει καλύτερα τον επιμερισμό του κόστους των υποδομών σε όλα τα κράτη μέλη· σημειώνει ότι, παρόλο που ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε επιτρέπει να αποκτήσουν τα έργα έξυπνων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας με διασυνοριακό αντίκτυπο καθεστώς ΕΚΕ, ακόμη και αν αυτά τα έργα δεν διασχίζουν φυσικά σύνορα, ο κατάλογος ΕΚΕ του 2023 περιλάμβανε μόνο πέντε τέτοια έργα· πιστεύει ακράδαντα, ως εκ τούτου, ότι η διαδικασία ΕΚΕ πρέπει να ενισχυθεί, να απλοποιηθεί και να εξορθολογιστεί ώστε να καταστεί πιο σαφής και διαφανής· καλεί τα κράτη μέλη να εξαντλήσουν τον αριθμό επιτρεπόμενων ΕΚΕ· καλεί την Επιτροπή να προτείνει επειγόντως στοχευμένη αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε προκειμένου (1) να θεσπιστεί μια ισχυρή διαδικασία σχεδιασμού που να συνδυάζει τις ευθύνες ενός διαχειριστή συστήματος με ενισχυμένο ρόλο για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) αναθέτοντας στον ACER να ζητά τροποποιήσεις των σεναρίων και του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, (2) να διασφαλιστεί ότι τα σενάρια καταρτίζονται σύμφωνα με το θεματολόγιο για την απανθρακοποίηση και να καταστεί δυνατή η ευκολότερη πρόσβαση σε έργα για έξυπνα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, και (3) να θεσπιστεί απλουστευμένη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για τους μικρούς και μεσαίους διαχειριστές συστημάτων διανομής·

14. επισημαίνει ότι ο σχεδιασμός του δικτύου είναι μακροπρόθεσμη διαδικασία που συνδέεται στενά με την επενδυτική σταθερότητα· προτείνει, ως εκ τούτου, την παράταση του χρονοδιαγράμματος για τα σχέδια ανάπτυξης δικτύων στα 20 έτη· επισημαίνει ότι το θεματολόγιο της ΕΕ για την ανταγωνιστικότητα απαιτεί επειγόντως επενδύσεις στο δίκτυο οι οποίες δεν θα πρέπει να καθυστερήσουν·

15. σημειώνει επιπλέον ότι η ΕΕ θα συνεχίσει να έχει ισχυρούς δεσμούς ηλεκτρικής ενέργειας με τις γειτονικές της χώρες και, επομένως, φρονεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία αυτή με γειτονικές χώρες μέσω έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος (ΕΑΕ) με τρίτες χώρες, όπως προβλέπεται στον κανονισμό ΔΕΔ-Ε·

16. τονίζει με έμφαση ότι ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» για την ενέργεια (CEF-E) έχει αποδειχθεί μέσο καίριας σημασίας για τη συγχρηματοδότηση διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών και επιμένει στη συνέχισή του· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι συμπεριλαμβάνονται έργα υπεράκτιων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας στην τελευταία κατανομή επιχορηγήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του CEF-E·

17. θεωρεί ότι η έλλειψη λεπτομερών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με τον σχεδιασμό εθνικών και ενωσιακών δικτύων αποτελεί εμπόδιο για πιο αποδοτικά δίκτυα· καλεί, ως εκ

τούτου, τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πλήρως τη σχετική διάταξη της οδηγίας για την ηλεκτρική ενέργεια[1], ιδίως το άρθρο 32, και να ενθαρρύνουν τους μικρότερους ΔΣΔ να εφαρμόσουν τη διάταξη του εν λόγω άρθρου·

18. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ σχετικά με τις ορθές πρακτικές για τα σχέδια ανάπτυξης του δικτύου διανομής[2] (DNDP), η οποία καλεί τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν αναλύσεις κόστους-οφέλους στα οικεία σχέδια ανάπτυξης του δικτύου διανομής, προκειμένου να αξιολογηθούν οι επενδυτικές ευκαιρίες· παροτρύνει την Επιτροπή να αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές με βάση την εν λόγω έκθεση, σε συνεργασία με τον φορέα ΔΣΔ της ΕΕ, να εναρμονίσει και να αυξήσει τη διαφάνεια του εθνικού αναπτυξιακού σχεδιασμού για τα δίκτυα διανομής, να δημοσιεύσει μια ευρωπαϊκή επισκόπηση των DNDP και να απαιτήσει από όλους τους διαχειριστές μεταφοράς και διανομής να παρέχουν στις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας τα απαραίτητα δεδομένα σχετικά με τις τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για τη δυναμικότητα υποδοχής του δικτύου και τον σχεδιασμό του δικτύου, ώστε να μπορούν οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας να ελέγχουν δεόντως τον σχεδιασμό του δικτύου· καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν το άρθρο 31 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1711, το οποίο ζητεί από τους διαχειριστές δικτύου να δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη δυναμικότητα στον τομέα λειτουργίας τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφάνεια και να παρέχεται η δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα μέρη να λαμβάνουν τεκμηριωμένες επενδυτικές αποφάσεις· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει ένα κεντρικό επιγραμμικό αποθετήριο για όλα τα σχέδια μεταφοράς και τα DNDP·

19. επισημαίνει τον σημαντικό κίνδυνο που ενέχει ο περιορισμός για τη βιωσιμότητα των επενδύσεων στην ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως δεδομένου ότι πολλά κράτη μέλη δεν αποζημιώνουν τους συμμετέχοντες της αγοράς για τους περιορισμένους όγκους ηλεκτρικής ενέργειας, παρά τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 12 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943· εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη διαφάνειας, διαθεσιμότητας και λεπτομέρειας των δεδομένων σχετικά με τον περιορισμό του όγκου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και το κόστος διαχείρισης της συμφόρησης·

---

1 Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

2 Φορέας ΔΣΔ της ΕΕ, «DSO Entity’s identified good practices on Distribution Network Development Plans» (Αναγνωρισμένες ορθές πρακτικές του φορέα ΔΣΔ για τα σχέδια ανάπτυξης δικτύων διανομής), 1 Ιουλίου 2024.

20. επισημαίνει την αξία της εφαρμογής σαφών δεικτών μέτρησης για τη μέτρηση του κατά πόσον η ΕΕ βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη της επέκτασης και των ενισχύσεων του δικτύου που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων του 2050· σημειώνει ότι οι εν λόγω δείκτες μέτρησης θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν μειώσεις στον περιορισμό της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, χαμηλότερο κόστος ανάπτυξης του δικτύου σε σχέση με την ποσότητα της παρεχόμενης δυναμικότητας, αυξήσεις στην αποδοτική χρήση των υφιστάμενων υποδομών, μείωση των απωλειών και χαμηλότερη ισχύ πρώτων υλών·

21. λαμβάνει υπόψη το έργο που έχουν επιτελέσει το ΕΔΔΣΜ-ηλ και ο φορέας ΔΣΔ της ΕΕ για την εναρμόνιση των ορισμών της διαθέσιμης δυναμικότητας υποδοχής του δικτύου για τους διαχειριστές συστημάτων και για την κατάρτιση μίας επισκόπησης αυτών σε επίπεδο Ένωσης· πιστεύει ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές (ΕΡΑ) θα μπορούσαν να επωφεληθούν από σαφείς νομοθετικές διατάξεις για τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στις συνδέσεις με το δίκτυο, ώστε να εγκαταλειφθεί η αρχή της εξυπηρέτησης κατά σειρά προτεραιότητας· ζητεί, ως εκ τούτου, από την Επιτροπή να τροποποιήσει το άρθρο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, στο πλαίσιο της επισκόπησης της εφαρμογής που πρέπει να ολοκληρώσει η Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, και, κατά συνέπεια, να θεσπίσει διαφανή κριτήρια σύνδεσης προτεραιότητας που θα επιλεγούν και θα καθοριστούν περαιτέρω από τα κράτη μέλη για (1) τη σύνδεση παραγωγής, όπως η ποιότητα και η ωριμότητα του έργου, το επίπεδο δέσμευσης, η συμβολή στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, η κοινωνική αξία, και για (2) τη σύνδεση των καταναλωτών, όπως η ποιότητα και η ωριμότητα του έργου, το επίπεδο δέσμευσης, η συμβολή στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, το δημόσιο συμφέρον ή η στρατηγική και/ή κοινωνική αξία του, και η βελτιστοποίηση του δικτύου· καλεί τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές (ΕΡΑ) και τα κράτη μέλη να παράσχουν σαφείς κανόνες προτεραιοποίησης σύμφωνα με τις τοπικές και εθνικές τους ιδιαιτερότητες ώστε να επιτρέπουν την αναστολή τήρησης της προσέγγισης της «εξυπηρέτησης κατά προτεραιότητα» μέσω της αποτροπής αιτήσεων σύνδεσης οι οποίες δεν τεκμηριώνονται από ένα άρτιο έργο ή είναι κερδοσκοπικές ή των οποίων ο φορέας ανάπτυξης δεν μπορεί να επιδείξει επαρκή δέσμευση για την υλοποίηση του έργου·

22. υπογραμμίζει ότι οι βελτιωμένες διασυνοριακές διασυνδέσεις προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες εξοικονόμησης κόστους σε επίπεδο συστήματος, με ετήσιες μειώσεις του κόστους παραγωγής που εκτιμώνται σε 9 δισεκατομμύρια EUR έως το 2040, ενώ απαιτούνται ετήσιες επενδύσεις ύψους 6 δισεκατομμυρίων EUR σε διασυνοριακές υποδομές και ικανότητα αποθήκευσης·

23. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν πέτυχαν την επιδίωξη διασύνδεσης του 10 % έως το 2020 και τα παροτρύνει να επιχειρήσουν την επίτευξη της τρέχουσας επιδίωξης διασύνδεσης του 15 % για το 2030, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, δεδομένου ότι η δυναμικότητα διασύνδεσης είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, καθώς οδηγεί σε σημαντική εξοικονόμηση κόστους σε επίπεδο συστήματος και μειώνει το κόστος παραγωγής κατά 9 δισεκατομμύρια EUR ετησίως έως το 2040[1]· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι τα 32 GW διασυνοριακής δυναμικότητας που απαιτούνται έως το 2030 εξακολουθούν να μην έχουν επιτευχθεί[2]· εκφράζει τη λύπη του για τις καθυστερήσεις και τις αβεβαιότητες όσον αφορά διάφορα έργα διασύνδεσης· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να προτείνει, το αργότερο έως τον Ιούνιο του 2026, έναν δεσμευτικό στόχο διασύνδεσης για το 2036 βάσει αξιολόγησης των αναγκών· τονίζει την ανάγκη να υπάρχει συνεργασία με τα κράτη μέλη που δεν φιλοξενούν έργα και την ανάγκη να διεξαγάγουν η ΕΕ και οι γειτονικές της χώρες διαπραγματεύσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η ολοκλήρωση των έργων·

24. τονίζει την ανάγκη να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αδειοδότησης για τις υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας· τονίζει ότι η επέκταση του δικτύου δεν θα πρέπει να καθυστερεί λόγω χρονοβόρων διαδικασιών αδειοδότησης ή υπερβολικών απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων· εκφράζει, ως εκ τούτου, την ικανοποίησή του για τη θετική πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τις διατάξεις που εγκρίθηκαν κατά την τελευταία αναθεώρηση της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδίως του άρθρου 16στ αυτής, και του κανονισμού έκτακτης ανάγκης για την αδειοδότηση[3] με σκοπό την επιτάχυνση, τον εξορθολογισμό και την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα δικτύου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως για την αρχή του υπερισχύοντος δημόσιου συμφέροντος για τα έργα δικτύου· σημειώνει, ωστόσο, ότι σε ορισμένα κράτη μέλη δεν έχει σημειωθεί ουσιαστική βελτίωση στα χρονοδιαγράμματα αδειοδότησης έργων, παρά τα φιλόδοξα πλαίσια που έχουν καθοριστεί σε επίπεδο ΕΕ· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να

---

1 Έκθεση παρακολούθησης του ACER για το 2024, «Electricity Infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system» (Ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας για τη στήριξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου ενεργειακού συστήματος), 16 Δεκεμβρίου 2024.

2 Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2023, με τίτλο «Δίκτυα, ο κρίκος που λείπει — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα» (COM(2023)0757).

3 Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2577 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμης ενέργειας (ΕΕ L 335 της 29.12.2022, σ. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj).

εφαρμόσουν τα μέτρα αυτά χωρίς καθυστέρηση και καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να αξιολογεί τακτικά εάν οι αναθεωρημένες διατάξεις αδειοδότησης επαρκούν για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ· καλεί επιπλέον την Επιτροπή να καθορίσει κατευθυντήριες γραμμές ώστε τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν την αρχή της σιωπηρής έγκρισης στα εθνικά τους συστήματα σχεδιασμού, όπως περιγράφεται στο άρθρο 16α της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· τονίζει ότι η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, μεταξύ άλλων μέσω επαρκούς στελέχωσης των αρχών σχεδιασμού και αδειοδότησης, θα επιταχύνει τις διαδικασίες αδειοδότησης·

25. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να καταρτίσουν σχέδια για τον καθορισμό ειδικών περιοχών υποδομών για έργα δικτύου, όπως περιγράφεται στο άρθρο 15ε της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· τονίζει ότι τα σχέδια αυτά είναι απαραίτητα για τη συνεκτίμηση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και τη διασφάλιση του σεβασμού των προστατευόμενων περιοχών· τονίζει ότι τα σχέδια αυτά θα πρέπει να συντονίζονται στενά με τον καθορισμό περιοχών επιτάχυνσης για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ώστε να διασφαλιστεί μια εξορθολογισμένη, αποδοτική και ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών·

26. σημειώνει ότι συχνά τα έγγραφα πρέπει να υποβάλλονται σε έντυπη μορφή· καλεί τα κράτη μέλη να αυξήσουν την ψηφιοποίηση των διαδικασιών αυτών για να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αδειοδότησης· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν το σύνολο της νομοθεσίας της ΕΕ που αφορά την αδειοδότηση, όπως η οδηγία για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων[1], με σκοπό τη θέσπιση υποχρεωτικών απαιτήσεων ψηφιακής υποβολής και επεξεργασίας αιτήσεων·

27. επισημαίνει τη σημασία της αποδοχής από το κοινό και της συμμετοχής του κοινού κατά την ανάπτυξη νέων έργων δικτύου και καλεί, επ’ αυτού, την Επιτροπή να αναπτύξει ένα σύνολο βέλτιστων πρακτικών που θα ανταλλάσσονται μεταξύ των κρατών μελών· τονίζει την κρίσιμη σημασία της αποτελεσματικής επικοινωνίας με τους πολίτες και τις κοινότητες όσον αφορά τα έργα και την ενίσχυση του δικτύου· σημειώνει ότι η στήριξη σε τοπικό επίπεδο μπορεί να συμβάλει στην επιτάχυνση της παροχής υποδομών ζωτικής σημασίας και, ως εκ τούτου, στην επίτευξη των στόχων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο· ζητεί την ταχεία εφαρμογή του συμφώνου συνεργασίας της ΕΕ για τον τομέα της ηλεκτρικής

---

[1] Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

ενέργειας και τον συντονισμό με τους εθνικούς υπογράφοντες (ΔΣΜ, ΔΣΔ, ΕΡΑ) προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη, ουσιαστική και τακτική συμμετοχή του κοινού σε έργα δικτύου·

28. ζητεί τη σύγκληση ομάδας TAIEX[1] για την αδειοδότηση στο πλαίσιο της επικείμενης δέσμης μέτρων για τα ευρωπαϊκά δίκτυα, προκειμένου να στηριχθούν τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των διοικητικών σημείων συμφόρησης, στην ενίσχυση της ρυθμιστικής ικανότητας και στην επιτάχυνση των εγκρίσεων έργων μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και του διασυνοριακού συντονισμού·

29. χαιρετίζει τις πρωτοβουλίες που εξαγγέλθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια· συνιστά στην Επιτροπή να επεκτείνει την «τριμερή σύμβαση για οικονομικά προσιτή ενέργεια για τη βιομηχανία της Ευρώπης» σε μικρότερους παραγωγούς ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών κοινοτήτων, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων που αξιοποιούν την ευελιξία και την απόκριση στη ζήτηση, και να συνδέσει τα αποτελέσματα αυτών των δομών συνεργασίας με τις διαδικασίες σχεδιασμού δικτύων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, προκειμένου να βελτιστοποιηθούν ο σχεδιασμός, οι επενδύσεις και η χρήση του δικτύου από την αρχή·

30. επισημαίνει την ανάγκη να πραγματοποιηθούν βελτιώσεις στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις για τους διαχειριστές των δικτύων όσον αφορά τις αλυσίδες εφοδιασμού· χαιρετίζει, ως εκ τούτου, την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία και την εξαγγελία από την Επιτροπή μίας επικείμενης αναθεώρησης των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις[2]· τονίζει τις δυνατότητες των δημόσιων συμβάσεων για τη συνεχή ανάπτυξη μιας ισχυρής ενωσιακής εφοδιαστικής αλυσίδας στον τομέα της κατασκευής για τον εξοπλισμό, το λογισμικό και τις υπηρεσίες του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας· ενθαρρύνει την Επιτροπή να προωθήσει την ανθεκτικότητα, τη βιωσιμότητα και την ασφάλεια στις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων για τους διαχειριστές των δικτύων· τάσσεται υπέρ της μεγαλύτερης συνοχής μεταξύ των κανονισμών της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις· καλεί την Επιτροπή να

---

1 TAIEX είναι το μέσο τεχνικής βοήθειας και ανταλλαγής πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το TAIEX στηρίζει τις δημόσιες διοικήσεις όσον αφορά τη μεταφορά νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο, την εφαρμογή και την επιβολή της νομοθεσίας της ΕΕ διευκολύνοντας επίσης την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών της ΕΕ.

2 Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

προσαρμόσει τους κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις με σκοπό την εναρμόνιση και την απλούστευση των λειτουργικών προδιαγραφών των διαγωνισμών, προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγική δυναμικότητα των στοιχείων του δικτύου·

31. πιστεύει ότι η επαρκής τυποποίηση και οι κοινές τεχνικές προδιαγραφές είναι απαραίτητες για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας και την επιτάχυνση της τεχνολογικής ανάπτυξης· θεωρεί, επιπλέον, ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί το κατάλληλο επίπεδο τυποποίησης, ώστε να μην μειωθεί η ικανότητα των κατασκευαστών να καινοτομούν·

32. επαναλαμβάνει την ανάγκη να εξεταστούν νέα επιχειρηματικά μοντέλα μεταξύ κατασκευαστών εξοπλισμού και διαχειριστών, όπως μακροπρόθεσμες συμφωνίες-πλαίσια που ενθαρρύνουν τη μετάβαση από μεμονωμένα «έργα δικτύου» σε διαρκή και διαρθρωμένα «προγράμματα δικτύου» τα οποία οδηγούν σε πιο προβλέψιμο σχεδιασμό για τους κατασκευαστές τεχνολογίας δικτύου· ζητεί τον εξορθολογισμό των διαδικασιών υποβολής προσφορών για την παροχή εξοπλισμού και υπηρεσιών δικτύου·

33. τονίζει ότι αυτή η επικείμενη αναθεώρηση των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις θα επιτρέψει να συμπεριλαμβάνονται κριτήρια βιωσιμότητας, ανθεκτικότητας και ευρωπαϊκής προτίμησης στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ για στρατηγικούς τομείς, σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735[1]· ζητεί τα δίκτυα και οι συναφείς τεχνολογίες να αναγνωρίζονται ρητά ως στρατηγικοί τομείς, ώστε να διασφαλίζεται η επιλεξιμότητά τους βάσει του αναθεωρημένου πλαισίου· υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση της ευρωπαϊκής προτίμησης στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων είναι απαραίτητη για τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από προμηθευτές τρίτων χωρών, την ενίσχυση της ασφάλειας της αλυσίδας εφοδιασμού και την προώθηση μιας ανθεκτικής ενωσιακής βιομηχανικής βάσης ικανής να στηρίξει την ενεργειακή μετάβαση· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη θέσπιση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) μιας «δέσμης μέτρων για την κατασκευή δικτύων» με σκοπό τη στήριξη της ευρωπαϊκής αλυσίδας εφοδιασμού με αντεγγυήσεις ύψους τουλάχιστον 1,5 δισεκατομμυρίων EUR για τους κατασκευαστές εξαρτημάτων των δικτύων· ζητεί να αναπτυχθούν περαιτέρω παρόμοια χρηματοδοτικά μέσα για την παροχή μακροπρόθεσμης επενδυτικής

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1735 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 (ΕΕ L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

ασφάλειας και την επιτάχυνση της κλιμάκωσης της ευρωπαϊκής παραγωγικής δυναμικότητας·

Χρηματοδότηση

34. σημειώνει ότι τα τελευταία πέντε χρόνια οι παγκόσμιες επενδύσεις σε δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής έχουν αυξηθεί κατά σχεδόν 40 %, ενώ η επένδυση σε υποδομές δικτύου υστέρησε· σημειώνει ότι οι εκτιμήσεις των επενδύσεων που θα πρέπει να πραγματοποιήσει η ΕΕ στο δίκτυό της κατά την περίοδο 2025-2050 κυμαίνονται από 1 950 δισεκατομμύρια EUR έως 2 600 δισεκατομμύρια EUR[1]·

35. παρατηρεί με ανησυχία ότι ο προϋπολογισμός που διατέθηκε στο πλαίσιο του CEF-Ε ήταν ανεπαρκής για την επιτάχυνση όλων των κατηγοριών έργων ΕΚΕ και ΕΑΕ· σημειώνει ότι, με προϋπολογισμό ύψους 5,84 δισεκατομμυρίων EUR για την περίοδο 2021-2027, το πρόγραμμα έχει περιορισμένη ικανότητα και ενδέχεται να δυσκολευτεί να συμβαδίσει με τις επενδυτικές ανάγκες· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν σημαντικά το κονδύλιο CEF-Ε και το ποσοστό των κονδυλίων του CEF-Ε που προορίζονται για υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας ως χωριστό κατάλληλο πόρο, όταν προτείνουν το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), και να διασφαλίσουν ότι τα έργα με ενωσιακή προστιθέμενη αξία τόσο σε επίπεδο διανομής όσο και σε επίπεδο μεταφοράς είναι επιλέξιμα για τον προϋπολογισμό που διατίθεται στο πλαίσιο του CEF-Ε· ενθαρρύνει την Επιτροπή να διερευνήσει περαιτέρω τις δυνατότητες συγχρηματοδότησης μεταξύ του CEF-Ε και του μηχανισμού χρηματοδότησης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·

36. δηλώνει ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ διατίθεται κυρίως σε δίκτυα μεταφοράς με σχετικά ασήμαντη διάθεση κονδυλίων στα δίκτυα διανομής, παρά τον σημαντικό ρόλο τους στην ενεργειακή μετάβαση της ΕΕ, όπως καταδεικνύεται από το γεγονός ότι, μεταξύ 2014 και 2020, ο CEF-Ε χρηματοδότησε έργα αξίας περίπου 5,3δισεκατομμυρίων EUR, εκ των οποίων περίπου 1,7 δισεκατομμύρια EUR διατέθηκαν σε δίκτυα μεταφοράς και 237 εκατομμύρια EUR σε έξυπνα δίκτυα διανομής· σημειώνει ότι ο τελευταίος κατάλογος ΕΚΕ περιείχε μόνο πέντε έξυπνα έργα ηλεκτρικής ενέργειας·

37. εκφράζει τη βαθιά λύπη του για το γεγονός ότι, ενώ τα περιφερειακά ταμεία, όπως το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ή ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και

---

[1] Έκθεση παρακολούθησης του ACER για το 2024, «Electricity Infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system» (Ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας για τη στήριξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου ενεργειακού συστήματος), 16 Δεκεμβρίου 2024, σ. 30.

Ανθεκτικότητας, προβλέπουν επενδύσεις σε δίκτυα, κατ' αρχήν, στην πράξη δεν αξιοποιούνται επαρκώς για έργα δικτύου· εκφράζει επίσης τη λύπη του για το γεγονός ότι τα κριτήρια αξιολόγησης που εφαρμόζονται στην αξιολόγηση έργων που υποβάλλονται για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του Ταμείου Καινοτομίας της ΕΕ εμποδίζουν τη χρηματοδότηση για την επίδειξη και την κατασκευή τεχνολογιών δικτύου· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι και ένα ανάλογο ποσό της εν λόγω χρηματοδότησης δαπανάται για επενδύσεις στο δίκτυο·

38. καλεί τα κράτη μέλη να απλουστεύσουν την πρόσβαση στα κονδύλια της ΕΕ που διαχειρίζονται τα κράτη μέλη για τους διαχειριστές δικτύων, για παράδειγμα μέσω της δημιουργίας υπηρεσίας μίας στάσης στα κράτη μέλη στα οποία μεγάλη μερίδα των διαχειριστών απαρτίζεται από μικρούς και μεσαίους ΔΣΔ·

39. καλεί την Επιτροπή να προτείνει ένα ειδικό χρηματοδοτικό μέσο, όπως ένα μέσο που θα βασίζεται στα έσοδα από το βασιζόμενο στην αγορά σύστημα μείωσης των εκπομπών, το οποίο θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν αποκεντρωμένα και καινοτόμα έργα δικτύου με σαφή ενωσιακή προστιθέμενη αξία, συμπεριλαμβανομένων μικρότερων έργων, διασφαλίζοντας την αποτελεσματική χρήση του από τα κράτη μέλη για τους σκοπούς αυτούς·

40. τονίζει την ανάγκη για ρυθμιστικά πλαίσια που θα προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις και θα διασφαλίσουν τιμολόγια που αντικατοπτρίζουν το κόστος, επιπλέον των μηχανισμών δημόσιας χρηματοδότησης·

41. είναι πεπεισμένο ότι οι προληπτικές και μελλοντοστραφείς επενδύσεις θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης του δικτύου και στην πρόληψη των περιορισμών· επισημαίνει ότι ο κανονισμός για τον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζει ρυθμιστικά στοιχεία για τις προληπτικές επενδύσεις, αλλά δεν διαθέτει εναρμονισμένο ορισμό και εφαρμογή σε ολόκληρη την Ένωση· καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ταχέως τις ανωτέρω διατάξεις του κανονισμού για τον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και να άρουν τα εθνικά νομικά εμπόδια, τις ΕΡΑ να άρουν τα εμπόδια όσον αφορά τα ρυθμιστικά κίνητρα και τα αντικίνητρα και την Επιτροπή να παράσχει επειγόντως καθοδήγηση σχετικά με την έγκριση των προληπτικών επενδύσεων, όπως ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης της για τα δίκτυα[1]· πιστεύει ότι η περαιτέρω εναρμόνιση στο θέμα αυτό θα μπορούσε να είναι επωφελής· ζητεί λεπτομερείς αναλύσεις κόστους-οφέλους και σχεδιασμό βάσει σεναρίων για την αξιολόγηση

---

[1] Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2023, με τίτλο «Δίκτυα, ο κρίκος που λείπει — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα» (COM(2023)0757).

της πιθανότητας μελλοντικής χρήσης, και συνιστά μια διαδικασία έγκρισης σε δύο στάδια για έργα με υψηλότερο επίπεδο κινδύνου, εγκρίνοντας πρώτα μικρότερους προϋπολογισμούς για μελέτες ή σχεδιασμό, ακολουθούμενους από δεύτερη έγκριση για τα πιο δαπανηρά βήματα, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος μη αξιοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού·

42. αναγνωρίζει ότι μπορούν να δοθούν κίνητρα για επενδύσεις σε δίκτυα από τις κεφαλαιαγορές με την παροχή όρων προσανατολισμένων στην αγορά, όπως κατάλληλα ποσοστά απόδοσης και ένα ισχυρό κανονιστικό πλαίσιο· τονίζει ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις ιδιωτικές επενδύσεις παρέχοντας εργαλεία μετριασμού του κινδύνου ή εγγυήσεις των κρατών μελών· καλεί την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να ενισχύσει περαιτέρω τη χρηματοδότηση και τις πρωτοβουλίες και τα εργαλεία ελαχιστοποίησης των κινδύνων, όπως οι αντεγγυήσεις, για τη στήριξη της πρόσθετης επέκτασης και του εκσυγχρονισμού του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας σε προσιτές τιμές για τους διαχειριστές συστημάτων· τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ χρηματοδοτείται και, ως εκ τούτου, ανήκει σε δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια μόνο από φορείς της ΕΕ ή από επενδυτές τρίτων χωρών που έχουν προηγουμένως ελεγχθεί, λόγω της κρίσιμης σημασίας των υποδομών·

43. υπογραμμίζει ότι, ενώ οι επενδυτικές αποφάσεις θα πρέπει να καθοδηγούνται από την αποδοτικότητα, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής και της οικονομικής αποδοτικότητας, οι επενδύσεις δεν θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στις κεφαλαιουχικές δαπάνες, και ότι θα πρέπει να εξετάζονται και επενδύσεις που βελτιστοποιούν, ανανεώνουν και εκσυγχρονίζουν τις υφιστάμενες υποδομές· εκφράζει, ως εκ τούτου, την ικανοποίησή του για το άρθρο 18 του κανονισμού EMD με το οποίο ζητείται οι μεθοδολογίες τιμολόγησης να λαμβάνουν εξίσου υπόψη τις κεφαλαιουχικές και τις λειτουργικές δαπάνες και να αμείβουν τους διαχειριστές προκειμένου να αυξήσουν την αποδοτικότητα στη λειτουργία και την ανάπτυξη των δικτύων τους, μεταξύ άλλων μέσω της ενεργειακής απόδοσης, της ευελιξίας και της ψηφιοποίησης· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πλήρως τις διατάξεις του και να επικεντρωθούν στη διασφάλιση δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης στους διαχειριστές συστημάτων για τα έξοδά τους·

44. σημειώνει ότι ο εξηλεκτρισμός της οικονομίας της ΕΕ, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, θα συμβάλει στη μείωση των τιμολογίων δικτύου μέσω της κατανομής του κόστους σε ευρύτερο φάσμα χρηστών· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η ανάπτυξη του μελλοντικού δικτύου θα ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις προβλέψεις της ζήτησης που προκύπτουν από τις αυξήσεις του επιπέδου εξηλεκτρισμού· εκφράζει

την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι εμπειρογνώμονες προβλέπουν αύξηση των τιμολογίων δικτύου κατά περίπου 50 % έως 100 % έως το 2050[1]· τονίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη για μέσα και κίνητρα που θα στηρίζουν τους διαχειριστές δικτύων στην αποτελεσματική διαχείριση της διαθέσιμης δυναμικότητας του δικτύου, μεταξύ άλλων μέσω της προμήθειας υπηρεσιών ευελιξίας, με σκοπό τη μείωση των επικείμενων αναγκών για επενδύσεις στο δίκτυο· επισημαίνει ότι οι συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης, τα ευέλικτα τιμολόγια δικτύου και οι τοπικές αγορές ευελιξίας συμβάλλουν στην αποδοτικότητα του δικτύου· καλεί τις ΕΡΑ να προωθήσουν αυτά τα ευέλικτα τιμολόγια που επιτρέπουν στους καταναλωτές να αντιδρούν εύκολα στα μηνύματα των τιμών, προστατεύοντας παράλληλα τα ευάλωτα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις από κορυφώσεις των τιμών· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν ενεργά τα σημεία συμφόρησης στα τιμολόγια, τα τέλη σύνδεσης και τους κανονισμούς, ώστε να διευκολυνθούν οι διασυνοριακές και υπεράκτιες επενδύσεις σε υβριδικά δίκτυα·

45. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν το σχετικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ ώστε να καταστεί δυνατή η ύπαρξη ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης, επιταχύνοντας την ανάπτυξη έξυπνων μετρητών, επιτρέποντας την πρόσβαση σε δεδομένα από όλες τις συσκευές μέτρησης και διασφαλίζοντας αποτελεσματικά σήματα τιμών, ώστε οι βιομηχανίες και τα νοικοκυριά να μπορούν να βελτιστοποιήσουν την κατανάλωσή τους και να μειώσουν τον λογαριασμό ηλεκτρικής ενέργειας και, ταυτόχρονα, να συμβάλουν στη μείωση του λειτουργικού κόστους και της ανάγκης για πρόσθετες επενδύσεις στο δίκτυο·

46. τονίζει ότι η χαλάρωση των τιμολογίων δικτύου και ορισμένων τελών που θα μπορούσαν να επιφέρουν αποτέλεσμα μείωσης των υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, όπως προτείνεται στο σχέδιο δράσης για την οικονομικά προσιτή ενέργεια, πρέπει να συνοδεύεται από σχέδιο για την αντικατάσταση των πηγών των κονδυλίων που απαιτούνται για επενδύσεις στα δίκτυα με εναλλακτικές, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ανεπαρκών επενδύσεων στα δίκτυα στο μέλλον·

47. τονίζει ότι είναι σημαντικό να ελαχιστοποιηθεί το πρόσθετο κόστος για τους λογαριασμούς των καταναλωτών, όπως προκύπτει από τις επενδύσεις που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση του δικτύου που χρειάζονται για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και την ανταγωνιστικότητα· ζητεί από την

---

[1] Έκθεση παρακολούθησης του ACER για το 2024, «Electricity Infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system» (Ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας για τη στήριξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου ενεργειακού συστήματος), ό.π.

Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη ενός συντονισμένου συνόλου βέλτιστων πρακτικών για τις επενδύσεις και τη δίκαιη σύνθεση των τιμολογίων δικτύου, με ιδιαίτερη έμφαση στην αύξηση της διαφάνειας και στην κατάργηση των τελών που δεν σχετίζονται με την ενέργεια από τα τιμολόγια·

48. επισημαίνει ότι οι υποδομές μεταφοράς και η διαθεσιμότητα διαζωνικών ικανοτήτων είναι ζωτικής σημασίας για μια ολοκληρωμένη αγορά και για την ανταλλαγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας χαμηλού οριακού κόστους, ενώ τηρείται παράλληλα η ασφάλεια του συστήματος· σημειώνει ότι ο κανονισμός EMD θέτει ως ελάχιστο στόχο ένα 70 % των ικανοτήτων να είναι διαθέσιμες για διαζωνική ανταλλαγή έως το 2025, αλλά τα κράτη μέλη απέχουν πολύ από την επίτευξή του· παροτρύνει, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη και τους ΔΣΜ τους να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους για τη μεγιστοποίηση των ευκαιριών διαζωνικής ανταλλαγής, ώστε να διασφαλιστούν η αποτελεσματική εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οι κατάλληλες επενδυτικές αποφάσεις και η ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η επίτευξη αυτού του στόχου συχνά έχει οδηγήσει σε κόστος ανακατανομής· σημειώνει ότι οι υφιστάμενοι μηχανισμοί για τον επιμερισμό του κόστους, όπως η διασυνοριακή κατανομή του κόστους (CBCA), η αντιστάθμιση μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς (ΔΣΜ) και ο επιμερισμός του κόστους ανακατανομής, είναι περιορισμένοι και δύσκολοι στην εφαρμογή τους, γεγονός που δεν ενθαρρύνει τις διασυνοριακές επενδύσεις, όπως υπεράκτια δίκτυα· ζητεί από την Επιτροπή να επανεξετάσει ολιστικά και να βελτιώσει αυτούς τους μηχανισμούς προκειμένου να διασφαλίσει ότι αντικατοπτρίζουν τα κοινά οφέλη των υποδομών και αντιμετωπίζουν την ποικιλομορφία των ροών ηλεκτρικής ενέργειας, είτε εσωτερικών είτε διασυνοριακών, συμπεριλαμβανομένου ενός δίκαιου και ισορροπημένου μηχανισμού επιμερισμού του κόστους και των οφελών για διασυνοριακά έργα υποδομών, ο οποίος θα βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια·

49. λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ) του Απριλίου του 2025 σχετικά με πιθανές εναλλακτικές διαμορφώσεις ζωνών προσφοράς με βάση προσομοιώσεις τιμολόγησης τοποθεσίας με βάση το οριακό κόστος που παρέχονται από τους ΔΣΜ·

Τεχνολογίες βελτίωσης του δικτύου, ψηφιοποίηση, καινοτόμες λύσεις και ανθεκτικότητα

50. υπογραμμίζει ότι οι τεχνολογίες βελτίωσης του δικτύου, οι ψηφιακές λύσεις, οι βοηθητικές υπηρεσίες και οι τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων, καθώς και οι έξυπνες ενεργειακές συσκευές, οι οποίες συχνά αξιοποιούν την τεχνητή νοημοσύνη, μπορούν να αυξήσουν σημαντικά την αποδοτικότητα των υφιστάμενων δυναμικοτήτων του δικτύου και να μεγιστοποιήσουν τη χρήση των υφιστάμενων πάγιων

στοιχείων, μειώνοντας την απαίτηση για νέες υποδομές, για παράδειγμα με την παροχή πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τις ενεργειακές ροές· επιμένει, ως εκ τούτου, ότι οι εν λόγω τεχνολογίες και καινοτόμες λύσεις πρέπει να διερευνηθούν· παροτρύνει τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να παρέχουν κίνητρα στους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τους διαχειριστές συστημάτων διανομής ώστε να στηρίζονται περισσότερο σε τέτοιες τεχνολογίες, σταθμίζοντας το κόστος και τα οφέλη της χρήσης τους έναντι της επέκτασης του δικτύου και εφαρμόζοντας συστήματα ανταμοιβής που βασίζονται σε οφέλη και όχι σε κόστος, και να αξιολογούν τους ΔΣΜ και τους ΔΣΔ ως προς το βαθμό αξιοποίησης τέτοιων τεχνολογιών· καλεί την Επιτροπή να προωθήσει περαιτέρω τις εν λόγω καινοτόμες τεχνολογίες κατά την αξιολόγηση έργων για τα οποία υποβάλλεται αίτηση για χρηματοδότηση από την ΕΕ·

51. εκφράζει την ικανοποίησή του για το έργο που έχουν επιτελέσει το ΕΔΔΣΜ-ηλ και ο φορέας ΔΣΔ της ΕΕ όσον αφορά την ανάπτυξη της TSO/DSO Technopedia[1] μέχρι στιγμής, και καλεί την Επιτροπή να αναθέσει τη διετή επικαιροποίηση της Technopedia ώστε να αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τα επίπεδα τεχνολογικής ετοιμότητας (TRL) των τεχνολογιών που περιλαμβάνονται·

52. παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταστήσουν περαιτέρω δυνατή και να αυξήσουν την ψηφιοποίηση του ευρωπαϊκού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, καθιστώντας δυνατή τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και τη μείωση της πίεσης στην αλυσίδα εφοδιασμού· υπογραμμίζει ότι η ανταλλαγή δεδομένων και η διαλειτουργικότητα των δεδομένων είναι απαραίτητες για τον σχεδιασμό και τη βελτιστοποίηση του δικτύου· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη, τις ΕΡΑ, τον φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και τον ACER να συνεχίσουν και να επιταχύνουν τις εργασίες τους σχετικά με το σύστημα παρακολούθησης με βάση δείκτες μέτρησης των επιδόσεων των έξυπνων δικτύων («δείκτες έξυπνων δικτύων»), όπως προβλέπεται στην οδηγία για την ηλεκτρική ενέργεια·

53. τονίζει την επείγουσα ανάγκη να ενισχυθεί η ασφάλεια των κρίσιμων υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης και των υποθαλάσσιων καλωδίων που διατρέχουν κίνδυνο δολιοφθοράς και να αυξηθεί η ανθεκτικότητά τους σε ακραία καιρικά φαινόμενα, στην κλιματική αλλαγή και τις φυσικές και ψηφιακές επιθέσεις· επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης της συνεργασίας σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο·

---

[1] Φορέας ΔΣΔ της ΕΕ, «Implementation of Action 7 in the EU Action Plan for Grids: DSO/TSO Technopedia (Εφαρμογή της δράσης 7 του Σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα: DSO/TSO Technopedia), ΕΔΔΣΜ-ηλ & Φορέας ΔΣΔ», 18 Δεκεμβρίου 2024.

54. τονίζει τον αυξανόμενο κίνδυνο συντονισμένων κυβερνοεπιθέσεων που στοχεύουν ολόκληρο το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ· υπενθυμίζει τη σημασία της ταχείας εφαρμογής της κυβερνοασφάλειας και άλλων σχετικών κωδίκων δικτύου και της σχετικής νομοθεσίας, όπως η οδηγία NIS 2[1] και η πράξη για την κυβερνοασφάλεια[2], και ενθαρρύνει την Επιτροπή να διορθώσει, σε επικείμενες νομοθετικές αναθεωρήσεις, την κατάσταση του φυσικού εξοπλισμού δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του εξ αποστάσεως ελεγχόμενου εξοπλισμού δικτύου, όπως οι μετατροπείς, ο οποίος επί του παρόντος δεν υπόκειται σε επαρκώς υψηλό πρότυπο κυβερνοασφάλειας, ιδίως σε περιπτώσεις όπου ο κατασκευαστής υποχρεούται, υπό τη δικαιοδοσία τρίτης χώρας, να αναφέρει πληροφορίες σχετικά με τα τρωτά σημεία του λογισμικού ή του υλισμικού στις αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας· ζητεί αυξημένη συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ μεταξύ όλων των μερών για να ενισχυθεί η ετοιμότητα και η ανθεκτικότητα· θεωρεί ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να αναγνωρίσουν το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι διαχειριστές κατά τη λήψη μέτρων κυβερνοασφάλειας και ανθεκτικότητας και να παρέχουν κίνητρα για επενδύσεις που σχετίζονται με την αύξηση της ανθεκτικότητας των ενεργειακών υποδομών έναντι κυβερνοαπειλών και φυσικών και υβριδικών απειλών, συμπεριλαμβανομένων μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή·

55. υπογραμμίζει την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες για την προστασία των υφιστάμενων και των μελλοντικών κρίσιμων υποθαλάσσιων και χερσαίων ενεργειακών υποδομών· θεωρεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να διαδραματίσει ευρύτερο ρόλο στην πρόληψη συμβάντων που απειλούν αυτές τις υποδομές, στην προώθηση της επιτήρησης και στην αποκατάσταση τυχόν κατεστραμμένων υποδομών με τη χρήση τεχνολογιών αιχμής· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βρουν λύσεις για την αύξηση της προστασίας και της ανθεκτικότητας των υποδομών ζωτικής σημασίας,

---

[1] Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (οδηγία NIS 2) (ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια) (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

συμπεριλαμβανομένων λύσεων για τη χρηματοδότηση τέτοιων μέτρων και τεχνολογιών·

56. αναγνωρίζει ότι τα νέα έργα δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης παρέχουν μια πολυλειτουργική και οικονομικά αποδοτική ευκαιρία για την ενσωμάτωση πρόσθετων μέτρων ασφαλείας (π.χ. αισθητήρες, ηχοεντοπιστές κ.λπ.) και περιβαλλοντικών λύσεων (π.χ. απωθητικά πτηνών, ανιχνευτές πυρκαγιάς, φυσικοί διάδρομοι κ.λπ.), εφόσον σχεδιάζονται με ολιστικό τρόπο· ζητεί από την Επιτροπή να αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές για τις ΕΡΑ, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο αρχικός σχεδιασμός των έργων δικτύου πραγματοποιείται και χρηματοδοτείται λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά·

57. παροτρύνει την Επιτροπή, τους ΔΣΔ και τους ΔΣΜ να αναπτύξουν έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την ενέργεια που θα ανήκει στην ΕΕ, βασισμένο στην τεχνική εμπειρογνωσία και στην πρακτική με την αξιοποίηση των διαθέσιμων δεδομένων[1] και με βάση ένα κοινό σύνολο κανόνων που θα διασφαλίζει την ασφαλή, διαφανή φορητότητα και διαλειτουργικότητα των δεδομένων για την ενέργεια, όπου εναρμονισμένα δεδομένα θα υποβάλλονται σε ασφαλή διαχείριση, ανταλλαγή και αποθήκευση στην ΕΕ· τονίζει ότι αυτός ο κοινός ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων σχετικά με την ενέργεια θα πρέπει να διευκολύνει τη συγκέντρωση και την ανταλλαγή δεδομένων μέσω κατάλληλων δομών διακυβέρνησης και υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, υποστηρίζοντας κρίσιμες ενεργειακές λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και της διανομής· υπογραμμίζει ότι οι ευρωπαϊκοί ΔΣΜ, οι ΔΣΔ και άλλοι φορείς του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν προηγουμένως ελεγχθεί πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρίζονται με ασφάλεια και αποδοτικότητα το δίκτυο, βελτιστοποιώντας τη χρήση του με την ενσωμάτωση ευελιξίας και καινοτόμων τεχνολογιών, σύμφωνα με τις βασικές αρχές της διαλειτουργικότητας, της εμπιστοσύνης, της αξίας των δεδομένων και της διακυβέρνησης· σημειώνει ότι οι ρυθμίσεις για την ανταλλαγή δεδομένων πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις αλληλεπιδράσεις με μέρη εκτός ΕΕ·

58. αναγνωρίζει τις δυνατότητες ευελιξίας ως απαραίτητου εργαλείου για τη βελτιστοποίηση των λειτουργιών του συστήματος, τη

---

[1] Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research (Ινστιτούτο Fraunhofer για την έρευνα συστημάτων και καινοτομίας), Guidehouse, McKinsey & Company, TNO, Trinomics, Utrecht University, Berkhout, V., Villeviere, C., Bergsträßer, J., Klobasa, M., Regeczi, D., Dognini, A., Singh, M., Stornebrink, M., Hülsewig, T., Seigeot, V., Lenzmann, F.Breitschopf, B., *Common European Energy Data Space* (Κοινός ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων ενέργειας), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2023.

διατήρηση της σταθερότητας του συστήματος και την ενδυνάμωση των καταναλωτών με την παροχή κινήτρων για να αλλάξουν τα καταναλωτικά τους πρότυπα· τονίζει τη σημασία της εφαρμογής κατάλληλων μέτρων για τη διασφάλιση αποτελεσματικών μηνυμάτων τιμών που παρέχουν κίνητρα για ευελιξία, μεταξύ άλλων από όλους τους τελικούς καταναλωτές, και της διασφάλισης ότι όλοι οι πόροι συμβάλλουν στην ασφάλεια του συστήματος, μεταξύ άλλων επιταχύνοντας την ανάπτυξη έξυπνων μετρητών, έξυπνων ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων και καθιστώντας δυνατή την πρόσβαση σε δεδομένα από όλες τις συσκευές μέτρησης· ζητεί από τις ΕΡΑ να αναγνωρίσουν τις καινοτομίες ευελιξίας και τα πιλοτικά έργα στο σύστημα, στον βαθμό που αυτά δεν επηρεάζουν αρνητικά τη συνολική ισορροπία και σταθερότητα του δικτύου, προκειμένου να συνεχίσουν να παρέχουν κίνητρα για καινοτομία·

59. καλεί τις ΕΡΑ να συνεργαστούν στενά με τους ΔΣΜ και τους ΔΣΔ για την αξιολόγηση των δυνατοτήτων ευελιξίας και των αναγκών των εθνικών συστημάτων κατά τον τρέχοντα και μελλοντικό σχεδιασμό, λαμβάνοντας υπόψη την παρουσία της βιομηχανίας, των μεγάλων καταναλωτών, των μεγάλων παραγωγών και της αποθήκευσης· επισημαίνει ειδικότερα τον κρίσιμο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν στην παροχή υπηρεσιών διαχείρισης της συμφόρησης στο δίκτυο τα πάγια στοιχεία αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μακράς διάρκειας, ικανής να παρέχει έως και 100 ώρες ηλεκτρικής ενέργειας· σημειώνει ότι, προκειμένου να παρασχεθούν αυτές οι βασικές υπηρεσίες συστήματος, οι επενδυτές σε πάγια στοιχεία αποθήκευσης χρειάζονται σταθερά μακροπρόθεσμα μοντέλα εσόδων, παρόμοια με τον τρόπο με τον οποίο τα καθεστώτα στήριξης έχουν παράσχει επιτυχώς βεβαιότητα εσόδων για πάγια στοιχεία παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

Αλυσίδα εφοδιασμού, πρώτες ύλες και ανάγκη για δεξιότητες

60. σημειώνει με ανησυχία ότι η παγκόσμια αύξηση της ζήτησης για τεχνολογίες δικτύου έχει ασκήσει πίεση στις αλυσίδες εφοδιασμού και στη διαθεσιμότητα καλωδίων, μετασχηματιστών, κατασκευαστικών στοιχείων και κρίσιμων τεχνολογιών· επισημαίνει τα πορίσματα της πρόσφατης έκθεσης του ΔΟΕ με τίτλο «Building the Future Transmission Grid» (Κατασκευή του μελλοντικού δικτύου μεταφοράς)[1] που δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2025, σύμφωνα με τα οποία χρειάζονται πλέον δύο έως τρία έτη για την προμήθεια καλωδίων και έως τέσσερα έτη για την εξασφάλιση μετασχηματιστών μεγάλης ισχύος, και ότι οι μέσοι

---

[1] Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας, «Building the Future Transmission Grid — Strategies to navigate supply chain challenges», Φεβρουάριος 2025, https://iea.blob.core.windows.net/assets/a688d0f5-a100-447f-91a1-50b7b0d8eaa1/BuildingtheFutureTransmissionGrid.pdf.

χρόνοι παράδοσης καλωδίων και μετασχηματιστών μεγάλης ισχύος έχουν σχεδόν διπλασιαστεί από το 2021·

61. εκφράζει την ανησυχία του για τους μεγάλους χρόνους παράδοσης για πολλά κατασκευαστικά στοιχεία τεχνολογίας δικτύου και παραμένει αποφασισμένο να διατηρήσει την ηγετική θέση της Ευρώπης στην τεχνολογία δικτύου, επισημαίνοντας την ανάγκη καινοτομίας για την ανάπτυξη, επίδειξη και κλιμάκωση των ευρωπαϊκών τεχνολογιών δικτύου υψηλής δυναμικότητας και των καινοτόμων τεχνολογιών βελτίωσης του δικτύου·

62. τονίζει ότι οι κρίσιμες και στρατηγικές πρώτες ύλες είναι απαραίτητες για τις υποδομές δικτύου με τη ζήτηση για αλουμίνιο και χαλκό να προβλέπεται να αυξηθεί κατά 33 % και 35 % αντιστοίχως έως το 2050[1]· λαμβάνει υπόψη την απόφαση της Επιτροπής να αναγνωρίσει ορισμένα έργα κρίσιμων πρώτων υλών ως στρατηγικά έργα στο πλαίσιο της πράξης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες[2], προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε αυτά τα βασικά υλικά και να διαφοροποιηθούν οι πηγές εφοδιασμού· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την ανακύκλωση και να στηρίξουν στρατηγικές εταιρικές σχέσεις και εμπορικές συμφωνίες για τον σκοπό αυτό·

63. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθούν οι αλυσίδες εφοδιασμού των δικτύων, για να αυξηθεί η προμήθεια τεχνολογιών δικτύου με οικονομικά προσιτό κόστος και, ως εκ τούτου, να περιοριστεί το κόστος που βαρύνει τους καταναλωτές μέσω των τελών δικτύου τους· ζητεί μια στρατηγική προσέγγιση για την απόκτηση ενεργειακών τεχνολογιών, κατασκευαστικών στοιχείων ή κρίσιμων υλικών που σχετίζονται με τα δίκτυα, προκειμένου να αποφευχθεί η ανάπτυξη εξαρτήσεων από μεμονωμένους προμηθευτές εκτός της ΕΕ·

64. πιστεύει ότι απαιτείται ολιστικός, συντονισμένος και μακροπρόθεσμος σχεδιασμός των δικτύων σε ολόκληρο το ευρωπαϊκό ενεργειακό σύστημα προκειμένου να επιλυθεί η

---

1 KU Leuven, Eurometaux, «Study quantifies metal supplies needed to reach EU’s climate neutrality target» (Μελέτη ποσοτικοποίησης των προμηθειών μετάλλων που απαιτούνται για την επίτευξη του στόχου κλιματικής ουδετερότητας της ΕΕ), 25 Απριλίου 2022, https://www.eurometaux.eu/media/hxdhepyp/press-release-study-quantifies-metal-supplies-needed-to-reach-eu-s-climate-neutrality-goal.pdf.

2 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

συμφόρηση στην ικανότητα της αλυσίδας εφοδιασμού, και ότι ο εν λόγω σχεδιασμός παρέχει στους κατασκευαστές ουσιαστική διαφάνεια και προβλεψιμότητα για τον επαρκή σχεδιασμό της αύξησης της παραγωγικής δυναμικότητας· θεωρεί ότι ο σχεδιασμός αυτός πρέπει να είναι αξιόπιστος και να επιτρέπει νέα επιχειρηματικά μοντέλα, όπως μακροπρόθεσμες συμφωνίες-πλαίσια και συμβάσεις δέσμευσης δυναμικότητας·

65. ζητεί επιτακτικά μέγιστη τυποποίηση του βασικού εξοπλισμού του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά εφικτό, μέσω κοινής τεχνικής αξιολόγησης από την Επιτροπή, τους ΔΣΜ, τους ΔΣΔ και τη βιομηχανία, η οποία θα καλύπτει όλα τα επίπεδα τάσης για την κλιμάκωση της παραγωγής, τη μείωση των τιμών και των χρόνων παράδοσης, και την προώθηση της διαλειτουργικότητας των συστημάτων·

66. τονίζει την επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού στον τομέα της ενέργειας· σημειώνει ότι η Επιτροπή έχει προβλέψει ότι το εργατικό δυναμικό στον τομέα της ενέργειας χρειάζεται να αυξηθεί σημαντικά για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την αναβάθμιση και την επέκταση των δικτύων και την παραγωγή τεχνολογιών ενεργειακής απόδοσης και δικτύων και άλλων σχετικών τεχνολογιών· εκφράζει τη λύπη του για τις ελλείψεις σε μηχανικούς και εφαρμοστές ηλεκτρολογικού εξοπλισμού που αναφέρθηκαν σε 15 από τα κράτη μέλη, οι οποίες αυξάνουν τις ανάγκες στελέχωσης των ΔΣΔ και των ΔΣΜ· επισημαίνει ότι το εργατικό δυναμικό στον τομέα της ενέργειας πρέπει να αυξηθεί κατά 50 % έως το 2030 προκειμένου να στηρίξει την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας[1], την επέκταση του δικτύου και την ενεργειακή απόδοση, καθώς απαιτούνται περίπου 2 εκατομμύρια πρόσθετες θέσεις εργασίας για τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050· ζητεί να αναληφθούν πρωτοβουλίες κατάρτισης, αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης, με προτεραιότητα στις δεξιότητες που σχετίζονται με το δίκτυο για την κάλυψη των ελλείψεων δεξιοτήτων· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις συμπράξεις πανεπιστημίων-επιχειρήσεων και τις στοχευμένες ακαδημίες δεξιοτήτων της ΕΕ για στρατηγικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων· ενθαρρύνει τους ΔΣΔ και τους ΔΣΜ να διαφοροποιήσουν το εργατικό δυναμικό τους, μεταξύ άλλων αυξάνοντας τη συμμετοχή των γυναικών·

67. επαναλαμβάνει ότι τα κράτη μέλη και η ΕΕ θα πρέπει να συνεργαστούν για την προσαρμογή των σχετικών προγραμμάτων δεξιοτήτων και την ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών για την κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα

---

1 Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2025, με τίτλο «Μια Ένωση Δεξιοτήτων» (COM(2025)0090).

εκπαίδευσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενθάρρυνση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στον τομέα·

68. επισημαίνει τον καίριο ρόλο των ΜΜΕ και των επιχειρήσεων της ΕΕ στον εφοδιασμό του τεχνολογικού τομέα για το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας· επισημαίνει την ανάγκη πρόσβασης σε οικονομικά προσιτό εξηλεκτρισμό, περιορίζοντας το κόστος που σχετίζεται με την αλυσίδα εφοδιασμού και διασφαλίζοντας ειδικευμένο εργατικό δυναμικό·

Υπεράκτια ενέργεια

69. αναγνωρίζει τη στρατηγική σημασία της υπεράκτιας ανάπτυξης για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για ενεργειακή αυτονομία, αυξημένη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ανθεκτικό και οικονομικά αποδοτικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και κλιματική ουδετερότητα έως το 2050· τονίζει τη σημασία της πλήρους αξιοποίησης του δυναμικού των πέντε θαλάσσιων λεκανών της Ευρώπης για την υπεράκτια παραγωγή ενέργειας· επισημαίνει την ιδιαίτερη σημασία των Βόρειων Θαλασσών (έκτασης που καλύπτει τη γεωγραφική περιοχή της Βόρειας Θάλασσας συμπεριλαμβανομένης της Θάλασσας της Ιρλανδίας και της Κελτικής Θάλασσας), οι οποίες προσφέρουν ευνοϊκές συνθήκες και το μέγιστο δυναμικό, με συμφωνημένο στόχο 300 GW εγκατεστημένης υπεράκτιας παραγωγικής ικανότητας έως το 2050 στο πλαίσιο της Ενεργειακής Συνεργασίας των Βορείων Θαλασσών· επισημαίνει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο ζήτημα αυτό· τονίζει την ανάγκη ανάπτυξης ενός διασυνδεδεμένου υπεράκτιου δικτύου, συμπεριλαμβανομένων υβριδικών γραμμών διασύνδεσης, ιδίως στις Βόρειες Θάλασσες, για την πλήρη αξιοποίηση του υπεράκτιου δυναμικού και τη βελτίωση της ολοκλήρωσης της αγοράς· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την περιφερειακή συνεργασία στον σχεδιασμό δικτύου και στην ενεργειακή συνεργασία σε όλες τις θαλάσσιες λεκάνες με τις γειτονικές χώρες της ΕΕ, ειδικά με το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Νορβηγία, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη υπεράκτιας αιολικής ενέργειας και τον σχεδιασμό και την κατασκευή δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας·

70. τονίζει την ανάγκη για ένα σταθερό και προβλέψιμο ρυθμιστικό πλαίσιο που θα διασφαλίζει τις βέλτιστες εμπορικές ρυθμίσεις για την παροχή της απαιτούμενης εμπιστοσύνης των επενδυτών για τη στήριξη της ανάπτυξης και της διασύνδεσης έργων υπεράκτιου δικτύου και υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, διασφαλίζοντας την αποδοτικότητα της αγοράς και αποτελεσματικές διασυνοριακές ροές, μεταξύ άλλων με τρίτες χώρες· υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης των εθνικών δικτύων όπου απαιτείται για τη μεγιστοποίηση των οφελών της υπεράκτιας ενέργειας· αναγνωρίζει ότι ο συνδυασμός υπεράκτιας μεταφοράς και πάγιων στοιχείων παραγωγής (υβριδικά υπεράκτια έργα) θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος ενός αποδοτικού συστήματος δικτύου, καθώς συνοδεύεται από

διάφορα πλεονεκτήματα για το ευρωπαϊκό ενεργειακό σύστημα, αλλά εξακολουθεί να μην διαθέτει το κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο για την παροχή κινήτρων για τις αναγκαίες επενδύσεις·

Συνεργασία με χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ

71. καλεί τα κράτη μέλη να αυξήσουν τη συνεργασία και τον συντονισμό με ομονοούσες χώρες εκτός της ΕΕ, όπως η Νορβηγία και το Ηνωμένο Βασίλειο· υπενθυμίζει ότι η ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας για την αξιοποίηση του υπεράκτιου αιολικού δυναμικού της Βόρειας Θάλασσας αποτελεί κοινή προτεραιότητα τόσο για την ΕΕ όσο και για το Ηνωμένο Βασίλειο·

72. τονίζει την ανάγκη για μια ρεαλιστική και συνεργατική προσέγγιση όσον αφορά την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου· καλεί την Επιτροπή να συνεργαστεί στενά με την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ώστε να συμφωνήσουν σε μια αμοιβαία επωφελή εμπορική ρύθμιση που θα ενισχύει την ασφάλεια του εφοδιασμού και την πορεία προς μηδενικές καθαρές εκπομπές στις περιοχές δικαιοδοσίας και των δύο πλευρών· επιπλέον, πιστεύει ότι η αποδοτικότητα των εμπορικών ρυθμίσεων μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω· καλεί την Επιτροπή να συνεργαστεί εποικοδομητικά με τους ομολόγους της στο Ηνωμένο Βασίλειο για το θέμα αυτό·

Εξόχως απόκεντρες περιοχές

73. τονίζει τις μοναδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ και άλλες περιοχές που δεν είναι συνδεδεμένες με το ευρωπαϊκό δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας· επισημαίνει την εξάρτησή τους από τις εισαγωγές και την υψηλή ευπάθεια σε γενικές διακοπές ρεύματος και ακραίους κλιματικούς κινδύνους· επισημαίνει τη σημασία της ανάπτυξης ανθεκτικών και αυτόνομων ενεργειακών συστημάτων μέσω της ανάπτυξης τοπικών δικτύων και της καθαρότερης παραγωγής ενέργειας· καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τις ειδικές ανάγκες των εν λόγω περιφερειών στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για τα ευρωπαϊκά δίκτυα και να προτείνει πρόσθετη χρηματοδοτική στήριξη για να βελτιωθεί η αυτονομία των ενεργειακών συστημάτων τους, για να αντιμετωπιστεί η έλλειψη διασύνδεσης και η απουσία ευρύτερων οφελών από τη σύνδεση με το δίκτυο·

°

° °

74. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.